

Fiatal gazdák támogatása 2015-2020

Az elmúlt hetekben rengeteg hír jelent meg a fiatal gazdák 2015-2020 közötti időszakban várható kiemelt támogatásáról. Több forrásból, több jogcímen lesz lehetőség támogatásokat igényelni, ezeket a lehetőségeket tekinti át a cikk, az eddig rendelkezésre álló információk alapján.

A 2015-2020 közötti uniós költségvetési időszakban a fiatal gazdálkodók a támogatási rendszer egyik kiemelt célcsoportjaként jelennek meg. Az eddig megismert támogatási formákon kívül új elemek is rendelkezésükre fognak állni. A hazai tervezés maximálisan próbált élni ezekkel a lehetőségekkel, a vonatkozó hazai jogszabályok egy része már megjelent.

I.) Közvetlen támogatások

Új elem, hogy 2015-től a közvetlen támogatások esetében, az alaptámogatáson és a zöldítési komponensen túl, kiegészítő forráshoz lehet jutni. A 11/2015. (III. 13.) FM rendelet szól a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról. Ennek keretében támogatásra jogosult az a fiatal mezőgazdasági termelő aki:

- a) természetes személy, és a támogatás első igénylésének évében 40 évesnél nem idősebb (2015. évi kérelmezés esetén 1975-ben, vagy azt követően született) és egységes területalapú támogatás (SAPS) iránti kérelmet legkorábban 2011-ben nyújtott be vagy
- b) tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol egy jogi személy felett, amely jogi személy a támogatást igényli, ő maga pedig megfelel az előző pontban foglaltaknak.

A tényleges és hosszú távú ellenőrzést az a fiatal mezőgazdasági termelő valósítja meg, aki cégben vezetői és tulajdonosi jogokkal is bír, vagyis a jogi személy vezető tisztségviselője és egyben a szavazatok többségével is (egyedül, vagy más vezető tisztségviselőnek minősülő, mezőgazdasági termelővel együtt) rendelkezik. A jogi személyben megvalósuló tényleges és hosszú távú ellenőrzés tehát azt jelenti, hogy a fiatal gazda egyrészt a cég napi irányítását is ellátja, másrészt pedig a tulajdonosi jogokat is gyakorolja.

Családi gazdaság esetében, ha a gazdaságba bevitt összes terület után a támogatást a családi gazdálkodó igényli, akkor az a) pontban foglalt feltételeknek neki kell megfelelnie. Természetesen arra is van lehetőség, hogy a családi gazdaság tagjai külön-külön igényeljék a fiatal mezőgazdasági termelő támogatást, viszont akkor a tagokra az a) pontban foglalt feltételek külön-külön vonatkoznak.

A támogatás az egységes kérelem keretében, legfeljebb 90 hektár után évente igényelhető, és az a SAPS és a zöldítési támogatáson felül jár. Amennyiben egy termelő pl. 100 hektárra igényel SAPS-ot, nem kell megjelölnie, hogy abból melyik 90 hektárra igényli a fiatal mezőgazdasági termelő támogatást, mivel ennek nincs jelentősége. Az igényelt hektárszám a támogatási időszak alatt évente változhat.

A támogatás összege várhatóan 67,5 euró/hektár lesz.

II.) Vidékfejlesztési Programok

1.) Fiatal gazdák induló támogatása – 2015. május

Az ÚMVP (2007-2014) maradék forrásainak felhasználásával 2015. május 18-tól lesz újra lehetőség fiatal gazda induló támogatási kérelem benyújtására.

A legutóbbi, 2014-es kiíráshoz hasonló feltételek vannak a jogcímrendeletben, vagyis támogatási kérelmet nyújthat be, aki: 18-40 év közötti, szakirányú végzettsége van, korábban nem igényelt még agrár- és vidékfejlesztési célú támogatást és elér egy minimum pontszámot.

Az értékelésnél előnyt élveznek azok, akik:

- technikai vagy felsőfokú szakképesítéssel, diplomával rendelkeznek
- vállalják a főállású tevékenységet
- állattenyésztési és/vagy kertészeti tevékenységet kívánnak végezni
- életvitelszerű tartózkodási helye tanyán vagy 1000 fő alatti településen van/lesz
- főállású alkalmazottak foglalkoztatását vállalják
- életvitelszerű tartózkodási helyéhez képest a gazdaság legtávolabbi pontja legfeljebb 30 km-es sugarú körön belül található
- életvitelszerű tartózkodási helye hátrányos helyzetű településen van

A támogatás maximális összege 40.000 eurónak megfelelő forintösszeg.

Aki ezen szeretne indulni, az 2015-ben nem nyújthat még be egységes kérelmet.

2.) Fiatal gazdák induló támogatása – az új VP-ben

Az új, 2015-2020 közötti időszakra szóló Vidékfejlesztési Programban továbbra is megmarad a lehetőség a fiatal gazdálkodók induló támogatására, de megváltozott feltételekkel!

A legfontosabb változás, hogy az új VP-ből induló támogatást várhatóan csak az igényelhet majd, aki ún. termelési potenciált tud felmutatni, 6 000-25 000 euró STÉ (Standard Termelési Érték) között. A termelési potenciál meglétét több módon igazolhatja a gazdálkodó, pl. termőföld esetén ez lehet saját tulajdon, vagy érvényes haszonbérleti szerződés. Az STÉ kalkulátor hamarosan elérhető lesz a NAK honlapján.

A másik fontos változás, hogy míg korábban a közvetlen területalapú támogatást igénylők ki voltak zárva a támogatásra jogosultak köréből, addig az új feltételekkel pályázókra ez nem vonatkozik majd. Ők már idén is igényelhetnek területalapú támogatást. A jogcímre pályázni szándékozók területalapú igénylése viszont nem lehet több a 25 000 euró STÉ-t jelentő terület nagyságánál. Továbbá, aki korábban már nyújtott be agrár-vidékfejlesztési célú támogatási kérelmet, az csak abban az esetben lesz kizáró ok, ha a benyújtást vállalkozói jogviszonyban tette meg. Tehát ha östermelőként nyújtotta be a kérelmet, akkor jogosult lehet a fiatal gazda induló támogatásra pályázni. Az új időszakban a jogosultságban további pozitív változás, hogy a 41. életév betöltése jelenti az életkori feltétel felső korlátját.

A támogatás maximális összege 40.000 eurónak megfelelő forintösszeg marad.

3.) További támogatási jogcímek az új VP-ben

Az új Vidékfejlesztési Programban (2015-2020) kiemelt figyelmet kapnak a fiatal gazdálkodók, külön alprogramként szerepel a fiatal gazdák támogatása.

A 2.) pontban részletezett induló támogatás mellett a fiatal gazdák külön keretből részesülhetnek majd a beruházási támogatásokból.

Várhatóan +10% többlet támogatási intenzitással lehet számolniuk pl. a vízgazdálkodási, állattenyésztési, kertészeti, kockázat-megelőző, stb.... beruházások esetén.

A beruházási jogcímeknél „induló” fiatal gazda az, aki 18-40 év közötti (41. életévét még be nem töltött) és legfeljebb öt éve kezdett mezőgazdasági tevékenységet.

Az új VP jelenleg brüsszeli egyeztetésen van, az első jogcímek meghirdetése legkorábban 2015. II. félévében várható.

Dr. Weisz Miklós
AGRION Vállalkozásfejlesztő Iroda